

С. 17–26. URL: [https://doi.org/10.36910/2707-6296-2021-18\(71\)-2](https://doi.org/10.36910/2707-6296-2021-18(71)-2)(дата звернення: 24.05.2024).

3. Волкова Л. М. Публічне адміністрування адвокатури України. *Scientific Journal of Public and Private Law*. 2019. Т. 3, № 1. С. 106–110. URL: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2019.3-1.17>(дата звернення: 24.05.2024).

4. Плаксієнко В., Черненко К. Електронний (безпаперовий) документообіг. електронний цифровий підпис. *Economics. Management. Innovations*. 2019. № 1(24).

Прокіпчук Д.
студентка юридичного факультету
Західноукраїнського
національного університету.
Науковий керівник: к. економічних наук
доцент кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності ЗУНУ
Колесніков А. П.

АНАЛІЗ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУДОВОЇ СИСТЕМИ В КРАЇНАХ ЄС

У сучасному світі технологічний прогрес охоплює всі аспекти життя, і судова система не є винятком. Цифровізація судочинства стає ключовим інструментом для підвищення ефективності та прозорості правової системи в країнах Європейського Союзу. Від електронного документообігу до використання відеоконференцій та автоматизованих систем розподілу справ – ці технологічні інновації радикально змінюють спосіб функціонування судів. Але як саме ці зміни впливають на правову систему? Які переваги та виклики виникають на шляху до повної цифровізації судової системи? У цьому есе ми детально розглянемо ці питання, аналізуючи досвід різних країн ЄС, що демонструють найкращі практики впровадження цифрових технологій у правосуддя.

Цифровізація судової системи є однією з ключових тенденцій сучасного розвитку правової сфери у країнах Європейського Союзу. Цей процес передбачає впровадження новітніх інформаційних технологій у всі етапи судочинства, що дозволяє підвищити ефективність, прозорість та доступність правосуддя. Аналіз цифровізації судової системи в країнах ЄС показує, що такі реформи мають значний вплив на функціонування судів, правовий захист громадян та загальний рівень довіри до судової влади [1].

Одним із перших кроків на шляху до цифровізації стало впровадження електронного документообігу. Це дозволяє зменшити обсяг паперової роботи, прискорити обмін інформацією між судовими органами, адвокатами та іншими учасниками процесу, а також знизити ризики втрати або пошкодження документів. Наприклад, у Німеччині електронний документообіг був впроваджений ще у 2018 році, що дозволило значно зменшити навантаження на суди та підвищити швидкість розгляду справ [3, с. 111].

Іншим важливим аспектом цифровізації є створення електронних судових платформ, які забезпечують доступ громадян до правосуддя через Інтернет. У таких країнах, як Естонія та Фінляндія, вже активно використовуються портали, через які можна подати позов, отримати консультацію, стежити за ходом справи та отримувати судові рішення в електронному вигляді. Це значно спрощує процес взаємодії з судовими органами, зменшує витрати часу та коштів для громадян та підприємств.

Цифровізація також включає впровадження систем автоматизованого розподілу справ, що дозволяє уникнути суб'єктивності при розподілі справ між суддями та забезпечує прозорість цього процесу. Наприклад, у Франції така система була запроваджена для всіх адміністративних судів, що сприяло зменшенню корупційних ризиків та підвищенню довіри до судової системи.

Окремо варто відзначити використання відеоконференцій у судовому процесі, що стало особливо актуальним у період пандемії COVID-19. У багатьох країнах ЄС, включаючи Іспанію та Італію, були впроваджені технології, які дозволяють проводити судові засідання в режимі онлайн. Це забезпечує безперебійність судочинства навіть в умовах карантинних обмежень, дозволяє зекономити час та ресурси учасників процесу, а також сприяє підвищенню доступності правосуддя [2, с. 30].

Разом з тим, процес цифровізації судової системи не позбавлений викликів. Одним із головних є питання інформаційної безпеки та захисту персональних даних. Використання цифрових технологій у судочинстві вимагає розробки та впровадження надійних механізмів захисту інформації від несанкціонованого доступу та кібератак. У зв'язку з цим країни ЄС активно працюють над удосконаленням законодавства у сфері кібербезпеки та захисту даних, що є необхідною умовою для подальшого розвитку цифрових судових систем.

Також важливою проблемою є забезпечення рівного доступу до цифрових технологій для всіх громадян. Незважаючи на високу ступінь розвитку інформаційної інфраструктури у країнах ЄС, існує ризик цифрового розриву між різними соціальними групами. Це вимагає реалізації спеціальних програм, спрямованих на підвищення цифрової грамотності населення та забезпечення доступу до Інтернету для всіх верств суспільства.

Узагальнюючи, цифровізація судової системи у країнах ЄС є важливим кроком до підвищення ефективності, прозорості та доступності правосуддя. Впровадження новітніх інформаційних технологій сприяє зменшенню бюрократичних процедур, підвищенню швидкості та якості розгляду справ, а також покращенню взаємодії між судовими органами та громадянами. Проте цей процес вимагає постійного вдосконалення та вирішення нових викликів, пов'язаних із захистом інформації та забезпеченням рівного доступу до цифрових ресурсів.

Список використаних джерел

1. Дугінець Г., Ніжейко К. Цифровізація аграрного сектору єс: досвід для України. Економіка та суспільство. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-148> (дата звернення: 24.05.2024).
2. Матвієнко О. Цифровізація : освітній контекст. Вісник Книжкової палати.

2020. № 11 (292), листоп. С. 28–35.

3. Титиш Б. Й. Цифровізація економіки: можливості та виклики. *Ekonomika ta derzhava*. 2022. № 7. С. 110–114. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.7.110> (дата звернення: 24.05.2024).